

14.10.2020

Työllisyysrahaston talouden kehitys 2020 – 2022

Asiantuntijalausunto sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle 15.10.2020

HE 156/2020 vp

Janne Metsämäki

Työllisyysrahasto

Sysselsättningsfonden | Employment Fund

Työllisyysrahasto

- Finanssivalvonnan valvoma itsenäinen laitos
- Päätehtävät:
 - Työttömyysetuuksien rahoitus
 - Työttömyysvakuutusmaksujen määrääminen ja perintä
 - Aikuiskoulutusetuuksien myöntäminen
- Julkinen hallintotehtävä
- Toiminta perustuu lakiin

HE 156/2020 vp

- Esitys vuoden 2021 työttömyysvakuutusmaksuiksi
- Muutoksia työttömyysvakuutusmaksun perusteena olevaan työansioon
 - Työpanokseen perustuvat osingot
 - Työsuhdeoptiot ja osakepalkkiot
- Täsmennys perusturvaan tilitettävän työttömyysvakuutusmaksukertymän osalta

- Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärän korottaminen 0,32 prosenttiyksikköä
- Palkansaajan maksua korotetaan 0,15 ja työnantajan keskimääräistä maksua 0,17 prosenttiyksikköä
- Palkansaajan maksuksi esitetään 1,40 prosenttia
- Työnantajan keskimääräinen maksu olisi 1,42 prosenttia
 - Alempi maksu 0,50 prosenttia ja ylempi maksu 1,90 prosenttia

- **Lakiesitykseen ei sisälly valtionosuutta lomautuspäivärahoihin**
- **Työllisyysrahaston lähtökohtana esitykselle oli, että valtio osallistuu myös vuonna 2021 lomautuspäivärahojen rahoitukseen peruspäivärahan suuruisella osuudella kuten vuonna 2020**
- **Valtionosuus lomautuspäivärahoihin tarvitaan myös vuonna 2021**

Koronapandemian vaikutus Työllisyysrahaston talouteen vuonna 2020

- Työttömyysturvamenojen suuri kasvu alkuvuodesta; erityisesti lomautusmenot moninkertaistuivat
- Rahoitus ja maksuvalmius varmistettiin laajalla toimenpidepaketilla
 - Suhdannepuskurin käyttö
 - Pankkilainalmiitti ja siihen liittyvä valtioneuvoston päätös
 - Jvk-lainojen liikkeeseenlasku kesäkuussa onnistuneesti (yhteensä 1 200 M euroa)
 - Valtion osuus lomautuspäivärahoihin 1.4. – 31.12.2020

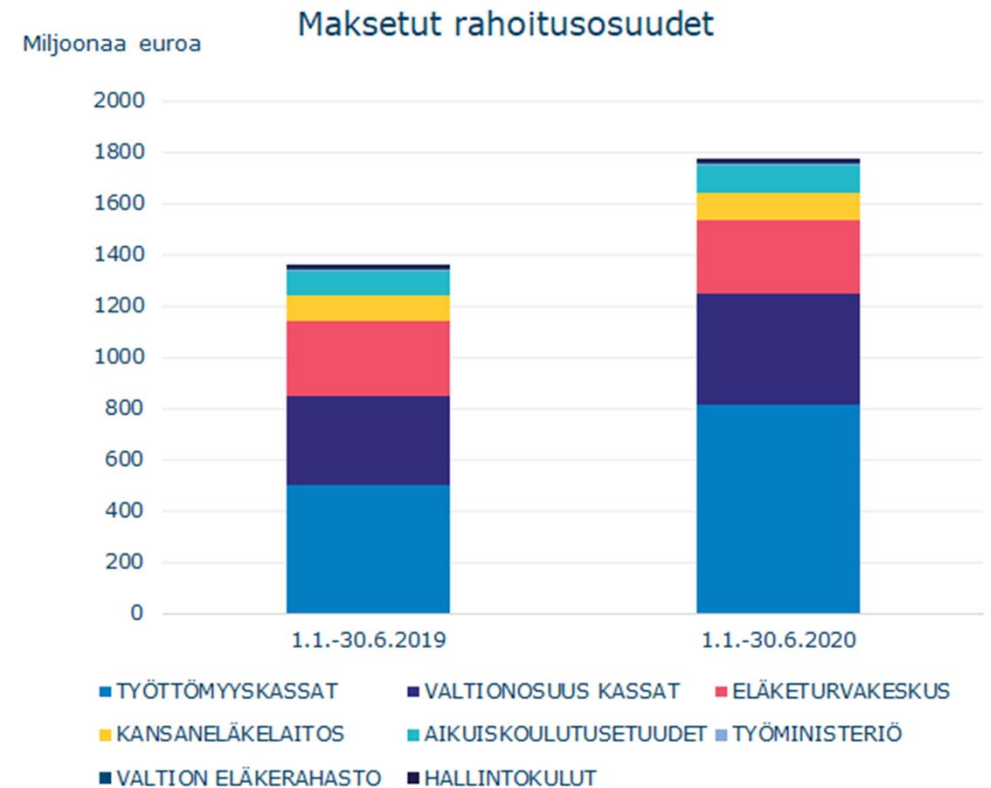
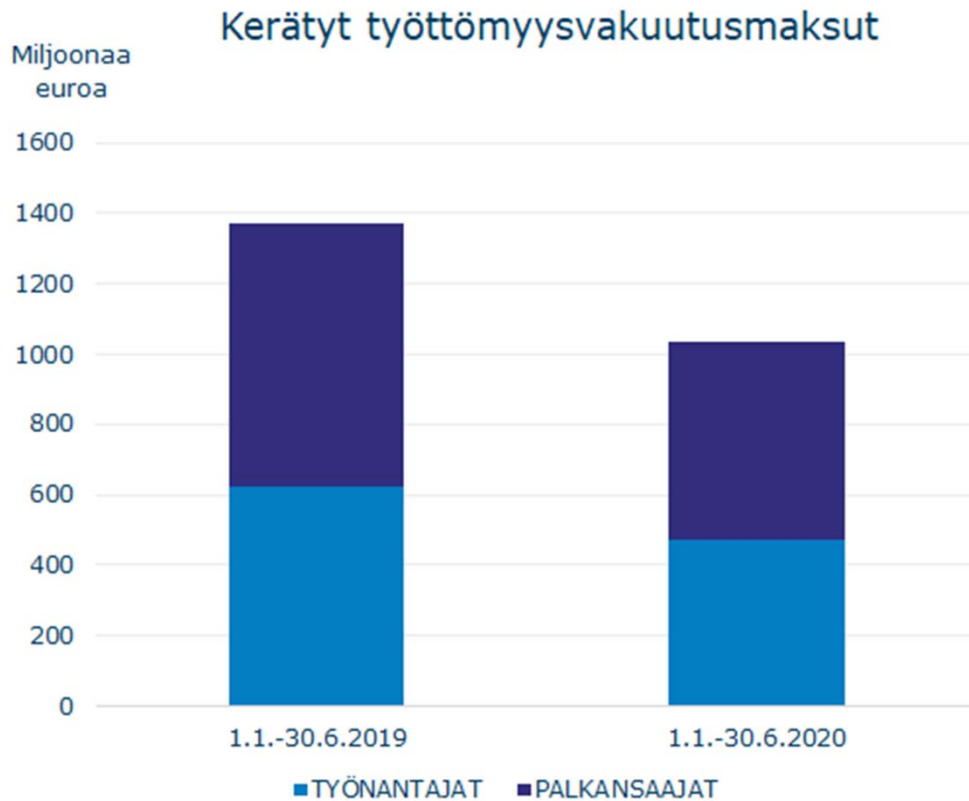
Puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2020

Miljoonaa euroa	1.1.2020 30.6.2020 m€	1.1.2019 30.6.2019 m€	Muutos 2020/2019 m€	Muutos 2020/2019 %	2019 m€
Työttömyysvakuutusmaksut	1 014	1 371	-357	-26 %	2 657
Muut tuotot *	440	349	91	26 %	688
Maksetut rahoitusosuudet	-1 772	-1 356	-416	31 %	-2 658
Rahoitusnetto **	-13	7	-20		7
Nettovarallisuuden muutos	-331	371	-703		694
Sijoitukset ja varat	2 747	2 102	645	31 %	1 745
Lainat ja velat	-1 421	-758	-662	87 %	-74
Nettovarallisuus	1 336	1 345	-8		1 668
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	1 769	2 064			2 064
Työttömyysaste, trendi %	6,8	6,2	0,60		6,70
Palkkasumman muutos %	-1,1	3,8			4,10
Sijoitusten tuotto %	-0,9	0,7			0,78
Maksu %, työnantajat keskim.	1,25	1,50	-0,25		1,50
Maksu %, palkansaajat	1,26	1,50	-0,24		1,50

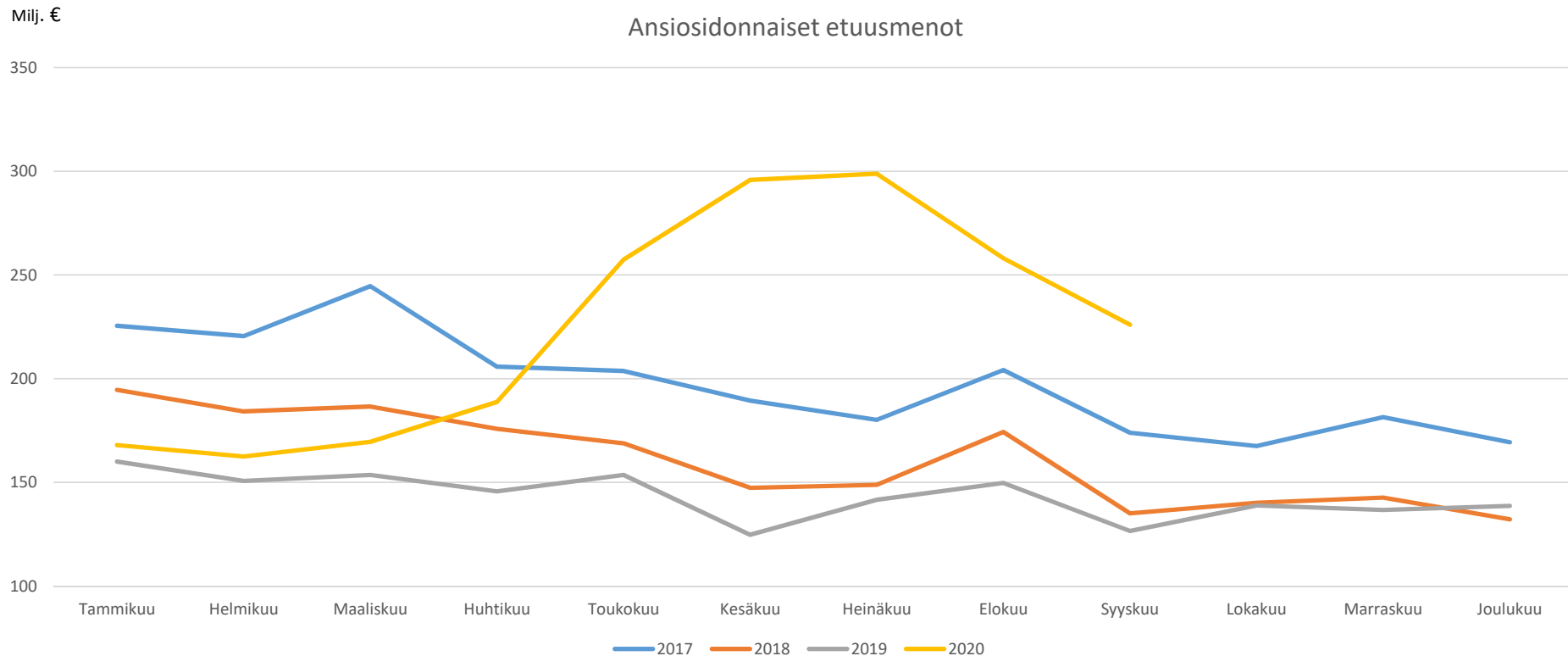
Nettovarallisuus supistui Covid19-pandemian vuoksi

- Työttömyysvakuutusmaksut ja muut tuotot yhteensä 1 454 (1 720) miljoonaa euroa
- Maksetut työttömyysetuudet, aikuiskoulutusetuudet ja hallintokulut yhteensä 1 772 (1 356) miljoonaa euroa
- Nettovarallisuuden muutos (puolivuosituloks) -331 (371) miljoonaa euroa
- Nettovarallisuus 1 336 miljoonaa euroa (31.12.2019: 1 745)
- Sijoitukset ja varat yhteensä 2 747 miljoonaa euroa (31.12.2019: 2 757)
- Nostettuja lainoja ja muita velkoja yhteensä 1 421 miljoonaa euroa (31.12.2019: 0)
- Työttömyysaste, trendi 6,8 (6,2 %)
- Sijoitusten tuotto -0,9 % (0,7 %)

Puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2020

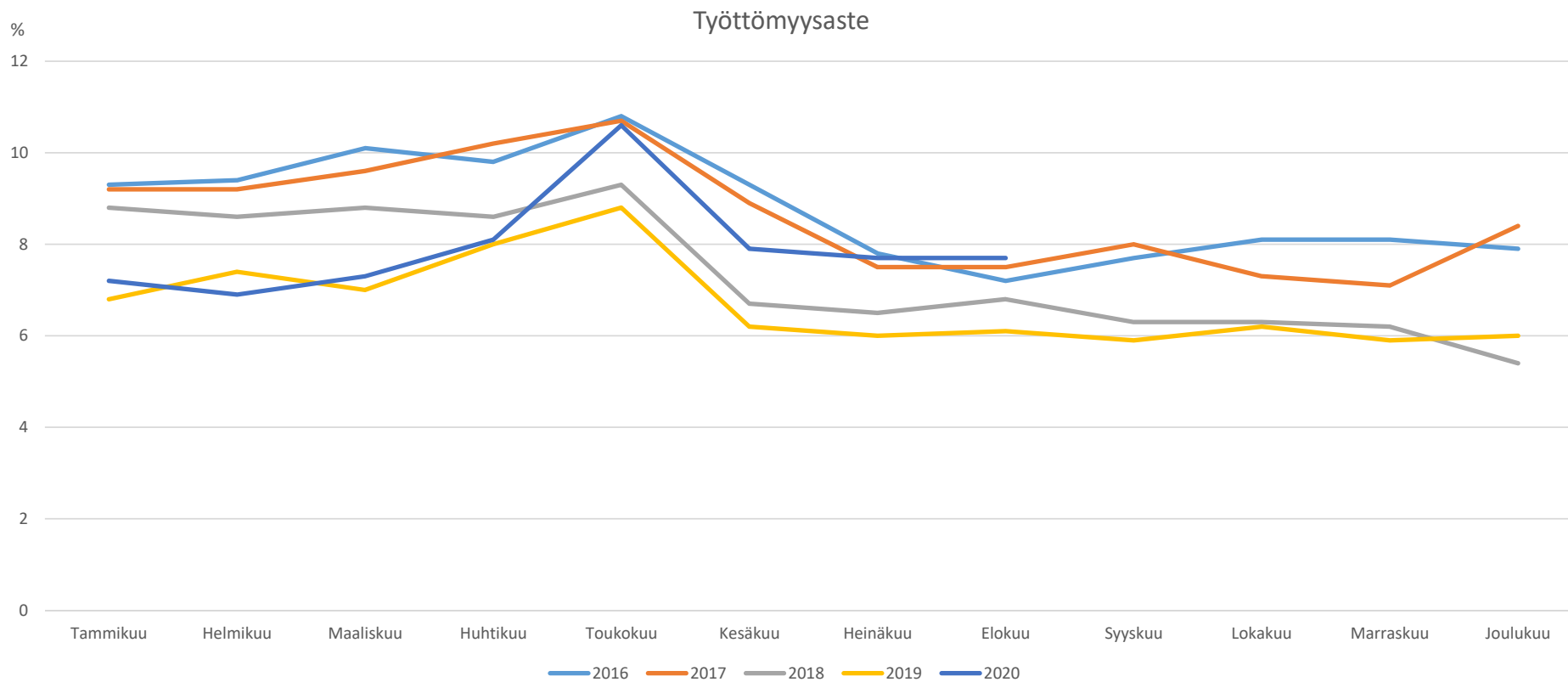

Ansiosidonnaiset etuusmenot korkeimmillaan kesä-heinäkuussa. Etuusmenot alkaneet laskemaan elo- ja syyskuussa. Etuusmenot kuitenkin edelleen selvästi viime vuosia korkeammalla tasolla.

Lähde: Finanssivalvonta

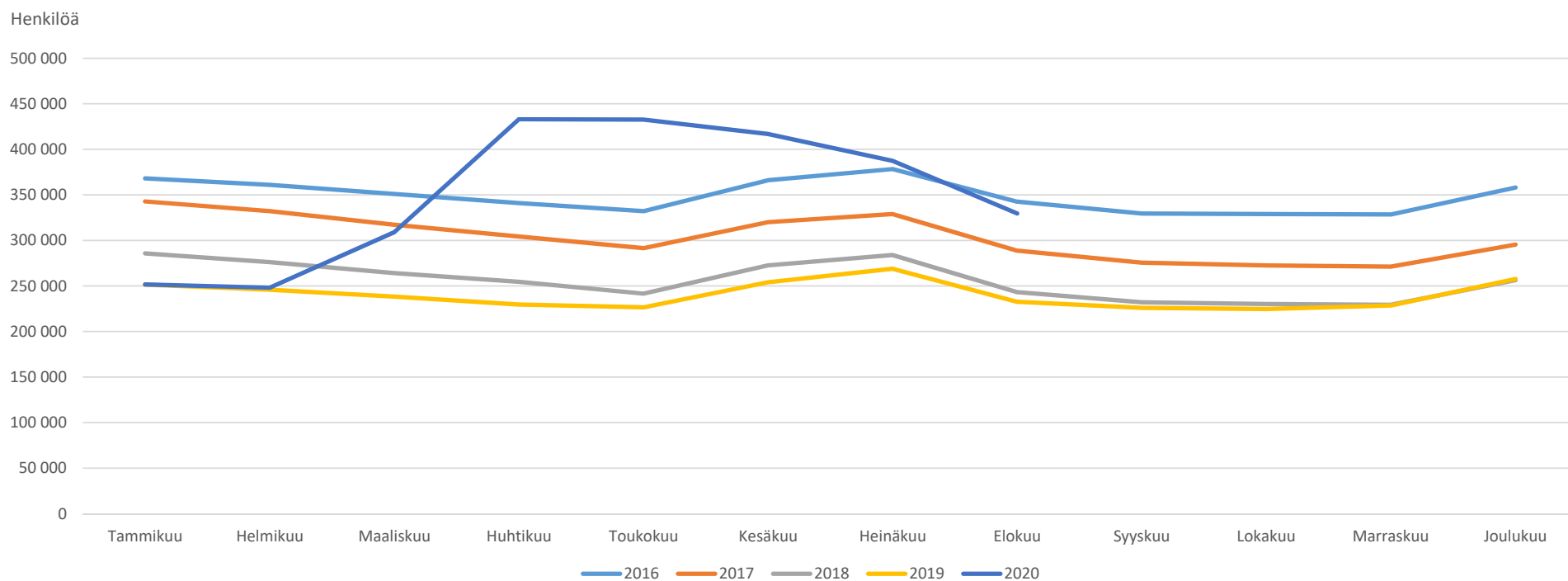
Työttömyysaste

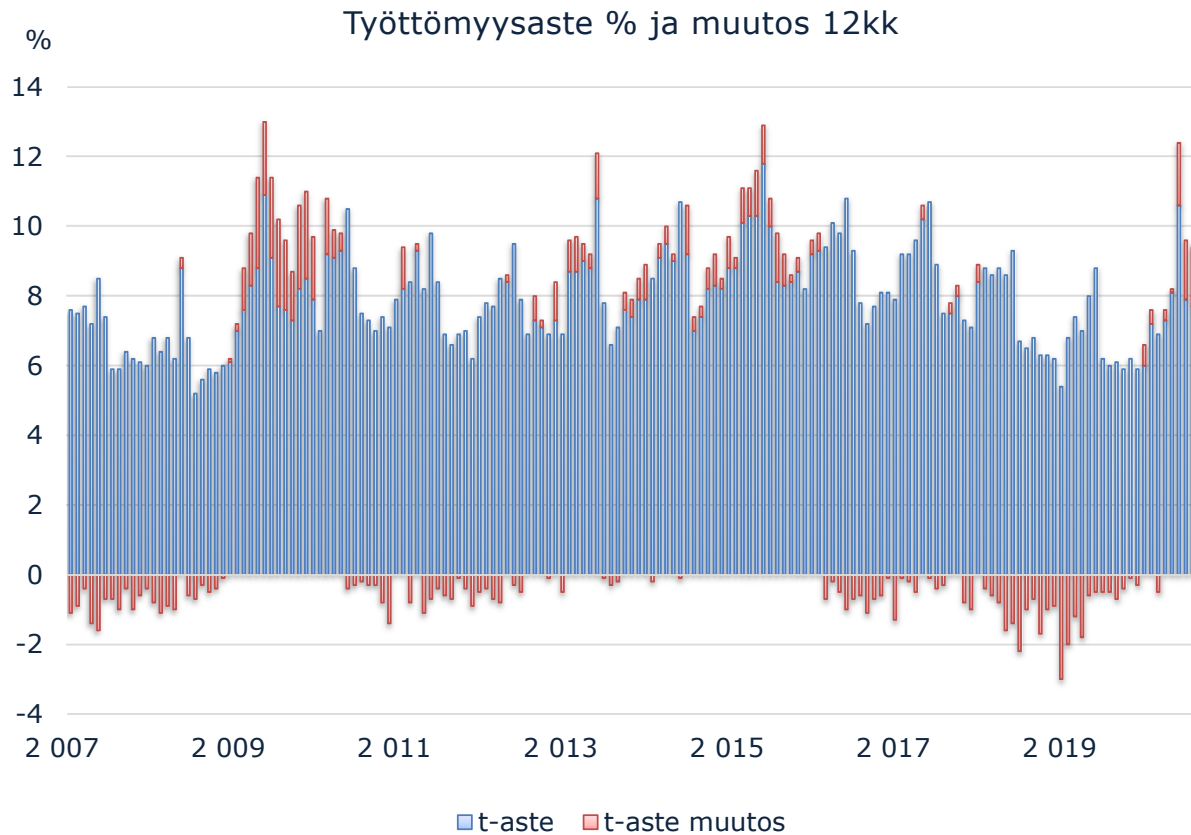
Lähde: Tilastokeskus

Työttömät työnhakijat

Työttömät työnhakijat

Työttömyysaste ja muutos kuukausittain 2007 - 2020

Työllisyysrahaston arvio

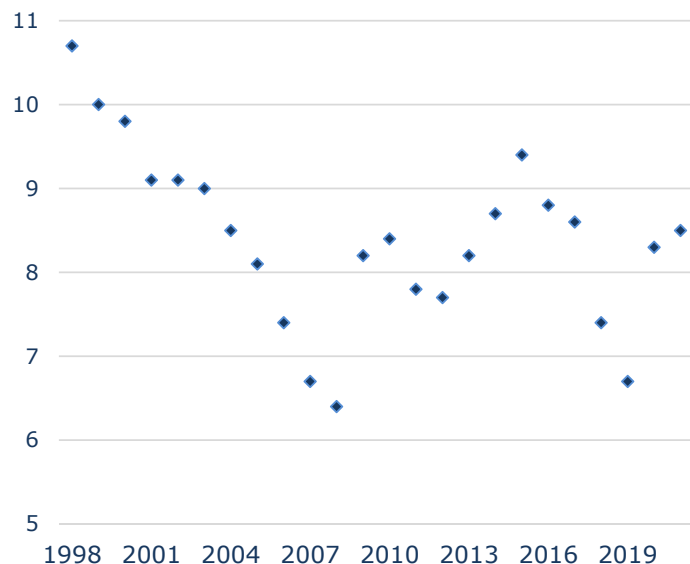
- Työttömyys lähti kasvamaan erityisesti toukokuusta 2020 alkaen
- Työttömyys ylittää vuoden 2019 tason vuonna 2020
- T-aste 6,7 % vuonna 2019
- T-aste voi nousta 8,3 % vuonna 2020

Talousarvio ja maksuesitys 2021

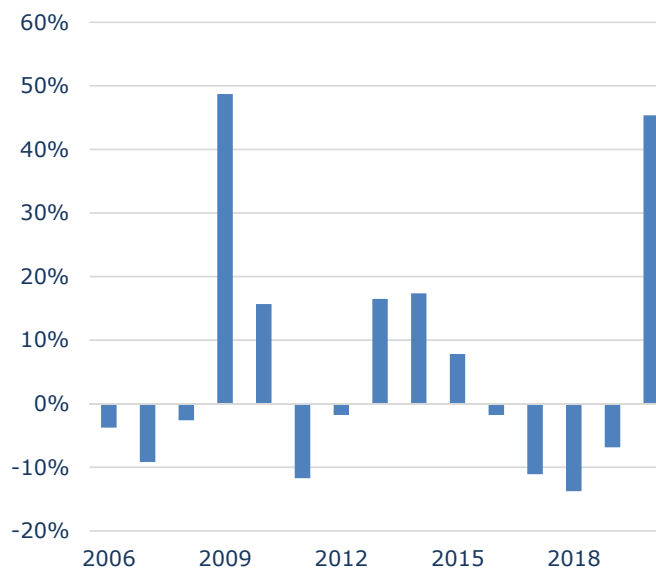
- Covid19-pandemia varjostaa taloutta ja ennustaminen on erittäin haastavaa
- Työttömyyden ja erityisesti lomautusten kasvu on ollut suurta ja nopeaa, palautuminen hidasta
- Työllisyysrahaston nettovarallisuus supistuu noin 800-900 M€ vuonna 2020
- Velkarahoitusta nostettuna noin 1 200 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa
- Talousarvio laadittu perinteisellä tavalla skenaarioiden avulla
- Rahoitettavien työttömyysturvan ja aikuiskoulutuksen etuuksien määrä säilyy korkealla tasolla myös vuonna 2021
- Työttömyysvakuutusmaksuja tarvetta korottaa vuodelle 2021 maksuvalmiuden varmistamiseksi
- Lomautuspäivärahoihin tarvitaan valtionosuus myös vuonna 2021 (ei sisälly esitykseen eikä valtion talousarvioon 2021)

Vuosi 2020 ollut poikkeuksellinen myös Työllisyysrahastolle

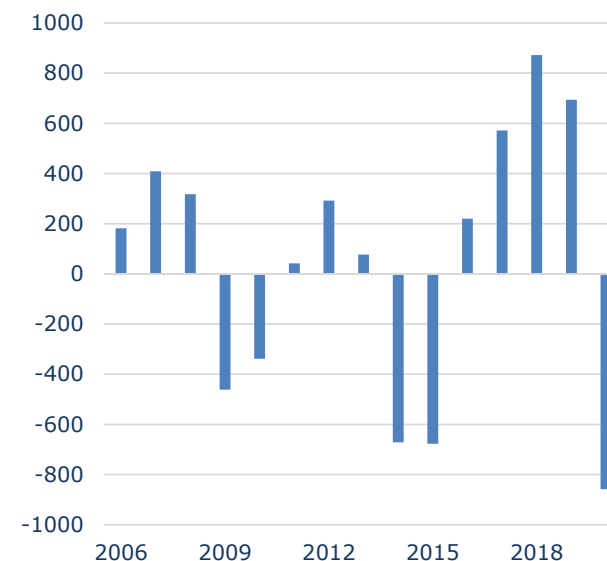
Työttömyysaste %

Menojen muutos

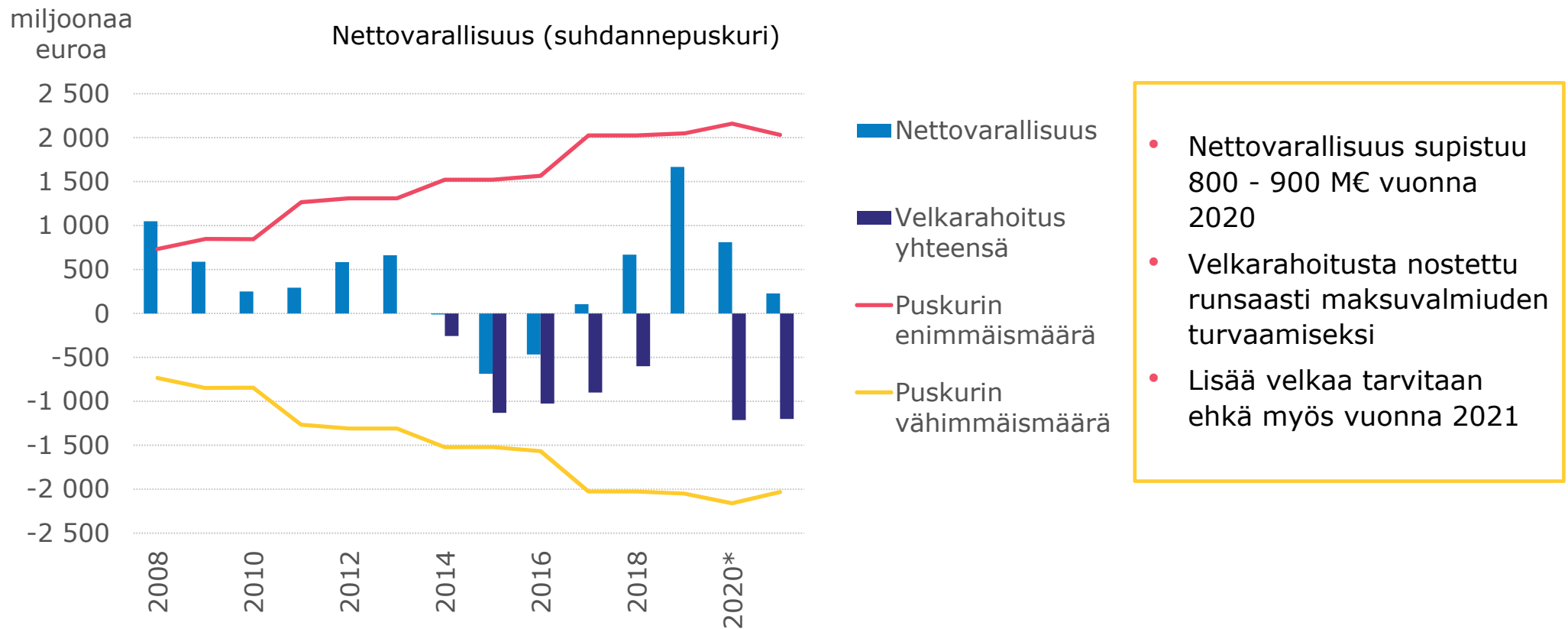

Nettovarallisuuden muutos

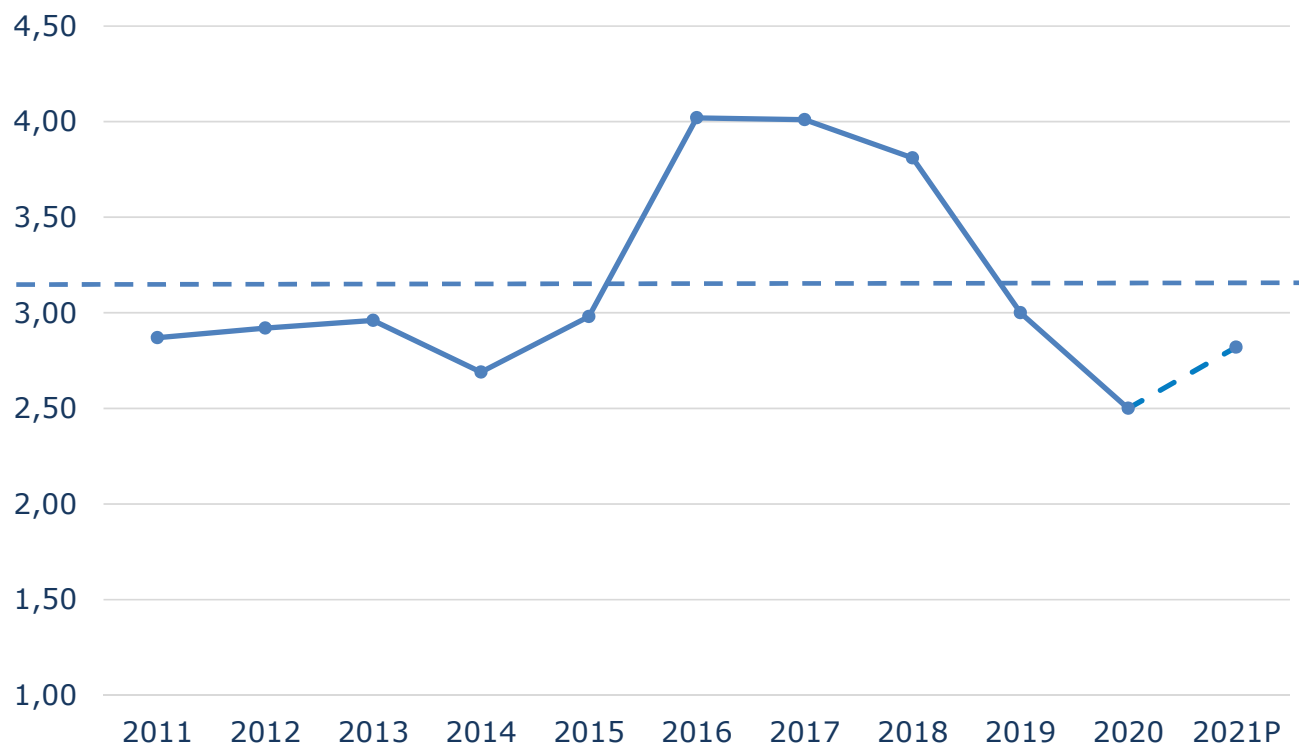
- Menojen kasvu 45 %. Aiemmin vastaava koettiin vuonna 2009 (Finanssikriisi)
- Työttömyysaste nousee 2019 vs. 2020 1,6 %-yks. Finanssikriisissä nousu 1,8 %-yks.
- Nettovarallisuus supistuu noin 800-900 miljoonaa euroa. Suurin alijäämä rahaston historiassa.

Työllisyysrahaston nettovarallisuus 2008–2021

Kokonaismaksu vuosina 2011–2021

Kokonaismaksu 2011 - 2021

- Kokonaismaksun keskiarvo 2011 – 2020 on 3,18 %
- Vuodelle 2021 esitetään 2,82 % kokonaismaksua
- Maksutaso nousee 0,32 %-yksikköä

Talousarvio vuodelle 2021

Määrät %	2 019	2020E	Talousarvio 2021
Työttömyysaste %	6,7	8,3	8,5
Palkkasumman muutos %	4,1	- 1,5	1,9
Työttömyysvakuutusmaksu %, työnantajat k.a.	1,50 %	1,25 %	1,42 %
Työttömyysvakuutusmaksu %, työntekijät	1,50 %	1,25 %	1,40 %
Talouden avainluvut, miljoonaa euroa *			
Työttömyysvakuutusmaksut	2 663	2 072	2 357
Muut tuotot **	688	1 139	886
Rahoitettavat menot ja etuudet	- 2 659	- 4 068	- 3 825
Nettovarallisuuden muutos	694	- 858	- 582
Nettovarallisuus	1 668	811	228
Suhdannepuskurin enimmäismäärä	2 063	2 118	2 075

*luvut vuodelta 2020 ovat arvioita ja tilintarkastamattomia
** sosiaali- ja terveysministeriön tilitys
Lähde: Työllisyysrahasto, Tilastokeskus

Työllisyysrahaston esitys STM:lle: työttömyysvakuutusmaksut vuonna 2021

Maksutason muutos 2021

0,32 %

Talousarvio 2021	Maksut 2020	Maksut 2021
Palkansaajan maksu	1,25 %	1,40 %
Työnantajamaksu, alempi	0,45 %	0,50 %
Työnantajamaksu, ylempi	1,70 %	1,90 %
Työnantajamaksu keskim.	1,25 %	1,42 %
Osaomistajamaksu, palkansaaja	0,65 %	0,65 %
Osaomistajamaksu, työnantaja	0,45 %	0,50 %

Työllisyysrahasto vuonna 2020 - 2021

- Tulorekisteri otettu käyttöön aikuiskoulutusetuuksissa vuoden 2020 alusta
- Aikuiskoulutustukiuudistus tuli voimaan 1.8.2020
- Etuustiedot mukaan tulorekisteriin vuoden 2021 alussa

Kiitos!

www.tyollisyysrahasto.fi

 @tyollisyysrahasto

 @tyollisyysrhsto

Työllisyysrahasto
Syssestänningsfonden | Employment Fund

